

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

Wdrożenie przepisów UE dotyczących wody

P7_TA(2012)0273

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lipca 2012 r. w sprawie wdrażania prawodawstwa UE w dziedzinie wody w obliczu konieczności przyjęcia całościowego podejścia do wyzwań europejskiej polityki wodnej (2011/2297(INI))

(2013/C 349 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej ⁽¹⁾ („RDW”),
- uwzględniając dyrektywę 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu ⁽²⁾ („dyrektywa o wodach podziemnych”),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniającą i w następstwie uchylającą dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniającą dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ („dyrektywa EQS”),
- uwzględniając dyrektywę Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych ⁽⁴⁾ („dyrektywa ściekowa”),
- uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego ⁽⁵⁾ („dyrektywa azotanowa”),
- uwzględniając dyrektywę 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim ⁽⁶⁾ („dyrektywa powodziowa”),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin ⁽⁷⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE ⁽⁸⁾ („rozporządzenie REACH”),

⁽¹⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 372 z 27.12.2006, s. 19.

⁽³⁾ Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 84.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 288 z 6.11.2007, s. 27.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1.

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory ⁽²⁾ oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych ⁽⁴⁾,
- uwzględniając planowany przez Komisję „Plan ochrony zasobów wodnych Europy”,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów zatytułowany „Nasze ubezpieczenie na życie i nasz kapitał naturalny – unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.” (COM(2011)0244),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów zatytułowany „Plan działania na rzecz zasobooszczędnej Europy” (COM(2011)0571),
- uwzględniając planowane europejskie partnerstwo innowacyjne w dziedzinie wody,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 lipca 2007 r. zatytułowany „Rozwiązanie problemu dotyczącego niedoboru wody i susz w Unii Europejskiej” (COM(2007)0414),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 marca 2012 r. ⁽⁵⁾ w sprawie szóstego Światowego Forum Wodnego w Marsylii w dniach 12–17 marca 2012 r. oraz przyjętą na tym forum platformę rozwiązań i zobowiązań,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 października 2008 r. w sprawie sposobu rozwiązania problemu dotyczącego niedoboru wody i susz w Unii Europejskiej ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie białej księgi Komisji zatytułowanej „Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania” ⁽⁷⁾,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz Komisji Petycji (A7-0192/2012),

⁽¹⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71.

⁽²⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.

⁽³⁾ Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0091.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 9E z 15.1.2010, s. 33.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 81 E z 15.3.2011, s. 115.

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

- A. mając na uwadze, że na mocy RDW ustanowiono ramy ochrony i przywracania czystych wód w UE oraz zapewnienia ich długotrwałego, zrównoważonego wykorzystywania, a celem dyrektywy jest osiągnięcia do 2015 r. dobrego stanu ekologicznego i chemicznego, jednak mając na uwadze, że przegląd planów gospodarowania wodami w dorzeczach, przyjętych przez państwa członkowskie zgodnie z dyrektywą, wskazuje, że znaczna liczba zbiorników wodnych w UE nie osiągnie „dobrego stanu” do 2015 r. z uwagi zarówno na istniejące już od dawna, jak i pojawiające się wyzwania;
- B. mając na uwadze, że różnorodność biologiczna środowiska słodkowodnego w Europie jest zagrożona, biorąc pod uwagę to, że według kryteriów Czerwonej Księgi Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN) za zagrożone uznaje się 37 % europejskich gatunków ryb słodkowodnych oraz 40 % mięczaków słodkowodnych;
- C. mając na uwadze, że woda jest szczególnie wrażliwa na skutki zmiany klimatu, co mogłoby doprowadzić do spadku ilości i jakości dostępnej wody, zwłaszcza wody pitnej, a także do zwiększenia częstotliwości i intensywności powodzi i susz;
- D. mając na uwadze, że woda jest niezbywalnym dobrem publicznym mającym decydujące znaczenie dla życia, a właściwe gospodarowanie wodami odgrywa kluczową rolę dla zachowania naturalnego kapitału świata i usług ekosystemowych, a także dla wszystkich aspektów wykorzystywania zasobów i produkcji gospodarczej oraz mając na uwadze, że przyszłość przemysłu w Europie zależy od skuteczności działań podjętych w celu stawienia czoła obecnym wyzwaniom polityki wodnej oraz od odpowiedzialnego i skutecznego zarządzania istniejącymi zasobami wodnymi, gdyż ma ono bezpośredni wpływ na ludzkie zdrowie, produkcję energii, rolnictwo i bezpieczeństwo żywnościowe;
- E. mając na uwadze, że Europa pobiera obecnie około 13 % swoich całkowitych dostępnych zasobów wody słodkiej, co już świadczy o pewnym stresie wodnym, oraz mając na uwadze, że w wielu miejscach w Europie pobór wód przekracza zrównoważony poziom, zagrażając dzikiej przyrodzie, bezpieczeństwu zaopatrzenia społeczeństwa i innym zastosowaniom gospodarczym, a także mając na uwadze, że w niektórych regionach południowoeuropejskich wskaźnik zużycia wody przekroczył 40 %, co wskazuje na wysoki poziom stresu wodnego;
- F. mając na uwadze, że umiarkowanie suchy klimat panujący na dużych obszarach Europy Południowej charakteryzuje się bardzo nierównym rozłożeniem zasobów wodnych w ciągu roku i na przestrzeni lat oraz mając na uwadze, że to bardzo nieregularne rozłożenie wykazuje tendencję, która nasila się wraz ze zmianą klimatu;
- G. mając na uwadze, że strategia „Europa 2020” przewiduje zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów, ale obecne tendencje korzystania z wód mają często niezrównoważony charakter z uwagi na nieefektywne praktyki, które powodują marnowanie wody, oraz mając na uwadze, że systemy infrastruktury wodnej, zarówno w najbardziej rozwiniętych regionach, jak i w słabiej rozwiniętych, są często przestarzałe oraz brakuje informacji o faktycznej wydajności i stratach;
- H. mając na uwadze, że przejścia na ekologiczną gospodarkę można dokonać jedynie z uwzględnieniem wyzwań w dziedzinie wody;
- I. mając na uwadze, że nieodpowiednio oczyszczone ścieki w dalszym ciągu powodują zanieczyszczenia wybrzeży morskich UE, zatem koniecznie należy przyspieszyć budowę infrastruktury oczyszczania ścieków w państwach członkowskich;

Wdrażanie prawodawstwa UE w dziedzinie wody: sukcesy i luki

1. uznaje, że RDW stanowi rzetelną i ambitną podstawę ustawodawczą dla długofalowego zintegrowanego gospodarowania wodami w UE; z zadowoleniem przyjmuje poprawę jakości wód europejskich i oczyszczania ścieków w ostatnich latach; zwraca jednak uwagę, że tempo wdrażania było powolne i niejedolite w poszczególnych państwach członkowskich i regionach oraz że konieczne jest znaczne usprawnienie wdrażania RDW, aby do 2015 r. osiągnąć „dobry stan” wszystkich wód europejskich;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

2. uznaje, że woda to wspólne bogactwo naturalne całej ludzkości i dobro publiczne oraz że dostęp do niej powinien być podstawowym i powszechnym prawem; podkreśla, że ze względów środowiskowych i zdrowotnych zrównoważone użytkowanie wody to konieczność i podstawowy element cyklu regulacji klimatu; ponownie wskazuje na konieczność dostosowania wewnętrznych zasad rynkowych do specyficznych cech sektora gospodarki wodnej i zwraca się do państw członkowskich, aby zgodnie z zasadą pomocniczości zarządzały wodą i sieciami zaopatrzenia w wodę w oparciu o art. 9 RDW;
3. zauważa, że pomimo postępów we wdrażaniu dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych nadal nie dostosowano do niej w zadowalającym stopniu systemów zbierania lub oczyszczania ścieków;
4. podkreśla, że choć należy skoncentrować się przede wszystkim na wdrażaniu obecnego prawodawstwa w sektorze gospodarki wodnej, to istnieją konkretne luki, które należy zlikwidować zarówno przez dostosowanie istniejących przepisów do priorytetów wodnych, jak i przez opracowanie nowego prawodawstwa uwzględniającego wpływ konkretnych sektorów lub działań, a także należy wziąć pod uwagę znaczenie współpracy pomiędzy różnymi podmiotami gospodarczymi i innymi zainteresowanymi stronami, których dotyczy zrównoważona gospodarka wodna;
5. przypomina swoje stanowisko, że Komisja musi przedłożyć wniosek ustawodawczy podobny do dyrektywy powodziowej, który sprzyjałby przyjęciu polityki UE dotyczącej niedoboru wody i susz oraz dostosowania do zmiany klimatu;
6. uznaje planowaną przez Komisję publikację „Planu ochrony zasobów wodnych Europy” za polityczną reakcję UE na obecne i przyszłe wyzwania w dziedzinie wody, której celem jest zapewnienie wystarczającej dostępności wód o dobrej jakości do zrównoważonego i sprawiedliwego korzystania z wód do 2050 r. bez naruszania suwerennych praw państw do wód;
7. przypomina państwom członkowskim o ich zobowiązaniach na mocy RDW do osiągnięcia dobrego stanu wody do 2015 r.; wzywa Komisję do podjęcia zdecydowanych działań w celu likwidacji przypadków naruszania przez państwa członkowskie prawodawstwa UE w dziedzinie wody; jednocześnie wzywa do dalszej pomocy, na przykład w formie opracowania i udostępnienia wszechstronnych wytycznych i skutecznych instrumentów w celu pobudzenia budowy potencjału, w szczególności władz regionalnych oraz agencji doradczych, zapewnienia jednakowych warunków działania i wspierania państw członkowskich w procesie dochodzenia do lepszej zgodności na przyszłych etapach wdrażania polityki wodnej UE, służącej realizacji zobowiązań z tytułu polityki wodnej; wskazuje, że w wielu przypadkach petycje ujawniły problemy związane z transpozycją i właściwym wdrożeniem prawodawstwa UE w dziedzinie wody i zwraca się do Komisji Europejskiej o wykazanie się większą determinacją w prowadzeniu postępowań wyjaśniających, zwłaszcza podczas rozpatrywania petycji;

Oszczędne gospodarowanie wodą i zarządzanie zasobami

8. podkreśla znaczenie oszczędnego gospodarowania wodą; apeluje o efektywniejsze korzystanie z zasobów wodnych zwłaszcza w sektorach takich jak energetyka i rolnictwo, które są największymi użytkownikami wody;
9. podkreśla związek między wytwarzaniem energii, efektywnością energetyczną i bezpieczeństwem wodnym; zwraca uwagę, że konieczne jest opracowanie na szczeblu europejskim dalszych strategii i koncepcji, np. wykorzystywanie wody do magazynowania energii, w celu zagwarantowania, że zwiększające się zapotrzebowanie na energię nie zagrazi bezpieczeństwu wodnemu oraz w celu zapewnienia możliwości ograniczenia zużycia energii za pomocą oszczędnego gospodarowania wodą; podkreśla, że przy ocenie zrównoważonego charakteru tradycyjnych i niskoemisyjnych źródeł energii, w szczególności bioenergii i energii wodnej, należy wziąć pod uwagę korzystanie z wód i zwraca uwagę na zagrożenia związane z niekonwencjonalnym wydobyciem gazu ziemnego;
10. podkreśla, że wydajność i zrównoważony charakter korzystania z wód przez rolnictwo można poprawić dzięki wprowadzeniu innowacyjnych technologii i praktyk, poprawie informacji oraz podniesieniu świadomości rolników i użytkowników końcowych; w związku z tym podkreśla, że współpraca pomiędzy osobami gospodarującymi gruntami i innymi zainteresowanymi stronami stanowi dobry sposób na

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

osiągnięcie pozytywnych rezultatów w zakresie ochrony wód; podkreśla ponadto, że z uwagi na wyzwania związane ze zmianą klimatu i bezpieczeństwem żywnościowym należy udostępnić wystarczające zasoby wodne na rzecz rolnictwa, na przykład przez rozwój praktyki magazynowania wody; zauważa, że sektor rolnictwa zużywa większość zasobów wodnych i podkreśla znaczenie ochrony i zrównoważonego użytkowania wody w ramach obecnej reformy WPR;

11. uważa, że rosnące zapotrzebowanie na wodę wymaga pilnych inwestycji w nawadnianie i wzywa Komisję do ułatwienia dostępu do takich rozwiązań, jak sztuczne zasilenie części wód podziemnych, odzysk wody i rozwijanie alternatywnych technik nawadniania, w celu zaradzenia niedoborowi wody; jednocześnie podkreśla znaczenie transferu wiedzy i technologii związanych z tymi technikami, a także z ochroną zasobów wodnych, poborem wód, gospodarką wodami podziemnymi i oczyszczaniem ścieków;

12. podkreśla, że zasilanie zasobów wód podziemnych na obszarach rolnych i leśnych utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie oraz że rolnicy i leśnicy już teraz ponoszą szczególną odpowiedzialność za utrzymanie czystości wód podziemnych o wysokiej jakości; uznaje wysiłki rolników mające na celu poprawę jakości wód podziemnych;

13. podkreśla, że rzetelna pod względem gospodarki i ochrony środowiska polityka sanitacji wód i gospodarki ściekowej powinna być ukierunkowana na zanieczyszczenia u źródła, zanim wszystkie substancje zanieczyszczające dojdą do kosztownego procesu oczyszczania „na końcu rury”, w szczególności w odniesieniu do wody przepływającej przez zanieczyszczoną glebę; zachęca do wykorzystywania oczyszczonych ścieków i produktów ubocznych procesu oczyszczania „na końcu rury”, które spełniają surowe wymogi jakościowe, jako nowych zasobów; zauważa, że ścieki mogą stanowić źródło energii dzięki odzyskowi ciepła lub energii z zawartej w nich materii organicznej, w związku z czym należy wykorzystać ten potencjał;

14. wzywa do aktualizacji – w stosownych przypadkach – prawodawstwa UE w dziedzinie wody w celu należytego uwzględnienia postępu technologicznego w zakresie ponownego wykorzystania i recyklingu wody, aby umożliwić efektywne pod względem kosztów i energii ponowne wykorzystanie oczyszczonych ścieków do nawadniania oraz w przemyśle, a także ponowne wykorzystywanie szarej wody w gospodarstwach domowych; wzywa do przyjęcia środków umożliwiających odpowiednie monitorowanie chemicznej i biologicznej jakości odzyskanej wody; wzywa Komisję do zastanowienia się nad formułami tworzenia zachęt do powszechniejszego wykorzystywania oczyszczonych ścieków, szarej wody i deszczówki, aby przyczynić się do zmniejszenia stresu wodnego;

15. podkreśla, że zmniejszenie zużycia wody należy potraktować priorytetowo; podkreśla znaczenie ekoprojektów i wodooszczędnych urządzeń oraz apeluje o wprowadzenie obowiązku stosowania liczników zużycia wody we wszystkich sektorach oraz przez użytkowników we wszystkich państwach UE; ponadto wzywa Komisję do uregulowania oszczędnego zużycia wody przez urządzenia stosowane w rolnictwie;

16. przypomina, że w UE marnotrawi się około 20 % wody z powodu niedostatecznej efektywności, zatem poprawa efektywności korzystania z zasobów wodnych ma kluczowe znaczenie dla zrównoważonej gospodarki wodnej, a w szczególności w celu rozwiązania problemów związanych z niedoborem wody i suszami; kładzie nacisk na pilną potrzebę przeprowadzenia audytu stanu europejskiej sieci wodnej, aby ocenić jakość, stopień zniszczenia i wzajemne połączenia, ponieważ możliwe jest, że w wyniku wycieków w sieciach traci się do 70 % wody dostarczanej w europejskich miastach; kładzie też nacisk na potrzebę wspierania inwestycji w infrastrukturę;

Woda i ekosystemy

17. zauważa, że woda jest centralnym elementem większości usług ekosystemowych i podkreśla znaczenie właściwego gospodarowania wodami dla osiągnięcia celów różnorodności biologicznej; podkreśla potrzebę ponownego zalesiania i odtwarzania obszarów wodno-błotnych w ramach gospodarowania zasobami wodnymi; wzywa do lepszego powiązania celów RDW z programem Natura 2000; podkreśla, że w podstawie wiedzy należy uwzględnić koncepcję przepływów nienaruszalnych i wziąć pod uwagę usługi ekosystemowe wspierane przez wodę; podkreśla potrzebę uwzględnienia faktu, że zmiany w obiegu wody zależą od siedliska i że ma to wpływ na procentową ilość wody ponownie wykorzystywanej; obieg wody nie wszędzie jest jednakowy i istnieją różnice w obiegu wody między regionami tropikalnymi, regionem Morza Śródziemnego a regionami położonymi na średnich lub wysokich szerokościach geograficznych;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

18. podkreśla, że zasoby i ekosystemy wodne są szczególnie wrażliwe na skutki zmiany klimatu, co mogłoby doprowadzić do spadku ilości i jakości dostępnej wody, zwłaszcza wody pitnej, a także do zwiększenia częstotliwości i intensywności powodzi i susz; apeluje, by strategie polityczne w zakresie dostosowania do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków należycie uwzględniały jej wpływ na zasoby wodne; podkreśla znaczenie strategii zapobiegania ryzyku, łagodzenia go i reagowania na nie w celu uniknięcia zjawisk związanych z wodą skrajnych zjawisk;

19. zwraca uwagę na wpływ, jaki zmiana klimatu może wyrzucić na ekosystemy wodne, co wiąże się z koniecznością podejmowania rygorystycznych, systematycznych działań mających na celu ochronę przyrody i różnorodności biologicznej oraz wymagających wprowadzenia szczegółowych przepisów dotyczących gospodarowania przekształconymi masami wodnymi, w szczególności gospodarowania zbiornikami retencyjnymi i przekształconymi systemami wodnymi z poszanowaniem odnośnych kompetencji państw członkowskich;

20. zauważa, że niektóre państwa niemające problemów z niedoborem wody borykają się z trudnościami w zakresie zarządzania nadmiarem wody wynikającym z częstych bądź intensywnych opadów, powodzi, erozji rzek i zanieczyszczenia wpływającego negatywnie na dorzecza i obszary przybrzeżne, jak również wpływem tych zjawisk na lokalne społeczności, co znajduje wyraz w licznych petycjach; wzywa Komisję do przeprowadzenia stosownej analizy możliwości zapobiegania skutkom powodzi ze względu na zauważalny w ostatnich latach wzrost zagrożenia powodziowego na terenie państw członkowskich;

21. podkreśla konieczność skierowania przez Komisję apelu do państw członkowskich o wsparcie powrotu do przyjaznej dla środowiska działalności rolnej w regionach górskich w celu zwalczania nierównowagi hydrogeologicznej oraz wsparcia regulacji cieków wodnych przez ponowne wprowadzenie dobrych praktyk takich jak budowanie rowów, kanałów odpływowych i nasypów, które przy intensywnych opadach deszczu łagodzą negatywne skutki w dole rzeki, a w przypadku suszy – służą do gromadzenia zapasów wody, które mogą być wykorzystywane do gaszenia pożarów lasów;

22. uznaje istotną rolę podziemnych warstw wodonośnych w obiegu wody oraz w szeregu kluczowych dziedzin takich jak zanieczyszczenie wody, programy łagodzenia skutków powodzi, intruzja solna oraz obsuwanie ziemi w wyniku ciągłego uszczuplania się zasobów wody podziemnej; wzywa Komisję do położenia wystarczającego nacisku na znaczenie zrównoważonego gospodarowania podziemnymi warstwami wodonośnymi;

23. z uwagi na poważne zagrożenie zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych spowodowane poszukiwaniem i wydobywaniem gazu łupkowego wzywa Komisję do zadbania o to, by tego rodzaju działania zostały objęte dyrektywą w sprawie oceny oddziaływania na środowisko; wzywa także Komisję do wydania w trybie pilnym wytycznych w zakresie gromadzenia danych dotyczących monitorowania podstawowych wskaźników jakości wód, które należy uzyskać przed rozpoczęciem szczelinowania, związanego zarówno z poszukiwaniem, jak i wydobywaniem, a także kryteriów służących ocenie wpływu szczelinowania w różnych formacjach geologicznych, w tym w odniesieniu do potencjalnego wycieku do podziemnych warstw wodonośnych;

24. przypomina, że ochrona gleby ma zasadnicze znaczenie dla ochrony jakości wody; zwraca uwagę, że przyczyny i skutki degradacji gleby mają charakter głównie lokalny i regionalny oraz że wobec tego należy stosować zasadę pomocniczości; wzywa wszystkie państwa członkowskie do wywiązania się ze swojego zobowiązania do zapewnienia wysokiej jakości gleby oraz do utrzymania jej zdrowego stanu, a także nakłania państwa członkowskie, w których nie obowiązują żadne przepisy dotyczące ochrony gleby, do wykonania swoich obowiązków;

25. podkreśla, że w zintegrowanym gospodarowaniu zasobami wodnymi i planowaniu przestrzennym na szczeblu dorzecza należy wziąć pod uwagę uzależnioną od wody działalność gospodarczą oraz zapotrzebowanie wszystkich użytkowników na wodę, a także potrzebę kompleksowego podejścia do niedoboru wody; należy w nim również zapewnić zrównoważony wpływ całej działalności człowieka na zasoby wodne;

26. uważa, że ścieki komunalne należą do najistotniejszych czynników zanieczyszczających środowisko wodne, rzeki i wybrzeża, a pomyślnie wdrażanie dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych będzie miało istotny wpływ na jakość wody we wszystkich państwach członkowskich, a co za tym idzie – na pomyślnie wdrażanie RDW;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

27. zwraca uwagę na poważne konsekwencje takiego zanieczyszczenia dla zdrowia człowieka, o których świadczą petycje otrzymane od obywateli z Irlandii (Galway), Francji (Bretania) i innych państw członkowskich; przypomina swoją rezolucję z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie kwestii zgłaszanej przez składających petycję w związku ze stosowaniem w państwach członkowskich Unii Europejskiej dyrektywy o gospodarowaniu odpadami oraz dyrektyw powiązanych, w której zwrócono uwagę na niebezpieczne poziomy skażenia wody spowodowane niewłaściwym zarządzaniem składowiskami odpadów bądź nielegalnymi składowiskami odpadów i kamieniołomami, przez które doszło do przenikania substancji do wód podziemnych i do zanieczyszczania tych wód oraz zwierciadła wody (nappes phréatiques);

28. zwraca uwagę na szereg negatywnych czynników wskazywanych przez składających petycję, w tym składowiska odpadów, brak kontroli jakości wód ze strony właściwych władz, nieodpowiednie lub bezprawne praktyki rolne i przemysłowe, rozwój obszarów miejskich i rozwój związany z energetyką, rolnictwo i przemysł, wywierających wpływ na środowisko i zdrowie człowieka oraz odpowiadających za niską jakość wody; wzywa zatem do wprowadzenia lepiej ukierunkowanych zachęt sprzyjających wydajnemu gospodarowaniu wodą oraz umożliwiających – zwłaszcza ludności ubogiej i wiejskiej – powszechny dostęp do wody po przystępnych cenach i jej dystrybucję na terenach zmagających się z niedoborem, w szczególności oddalonych od dużych aglomeracji miejskich wyposażonych w infrastrukturę wodną;

29. uważa, że wzbogacanie substancjami odżywczymi stanowi jeden z wielu czynników powodujących zanieczyszczenie części wód powierzchniowych, wpływających na różnorodność biologiczną i ograniczających cenne usługi ekosystemowe; stwierdza, że badane warunki biogenne prawdopodobnie w ponad połowie przypadków odpowiadać będą za niepowodzenie w osiągnięciu „dobrego stanu” części wód powierzchniowych do 2015 r.;

30. wzywa Komisję do bardziej energicznego zwalczania zwiększonych emisji zanieczyszczeń takich jak pozostałości antybiotyków, leków i hormonów pochodzących z pigułek antykoncepcyjnych zawarte w wodzie, gdyż pozostałości te wpływają negatywnie na zdrowie człowieka i środowisko;

Wiedza i innowacje

31. uznaje, że ramy polityki UE umożliwiły zebranie mniej rozdrobnionych danych dotyczących wody oraz lepsze monitorowanie; zauważa jednak, że brakuje wiarygodnych danych dotyczących ilości wód, na przykład w zakresie poboru i wycieków; zauważa, że możliwe jest lepsze zarządzanie danymi dzięki udoskonaleniu informacji statystycznych, wykorzystaniu stacji gromadzących dane, Europejskiego Systemu Informacji Wodnej (WISE) oraz GMES do monitorowania stanu zasobów wodnych i ich obciążenia w wyniku działalności gospodarczej; wzywa Komisję, by we współpracy z Europejską Agencją Środowiska opracowała nowy zestaw wiarygodnych wskaźników statystyki wodnej; podkreśla, że w podstawie wiedzy należy uwzględnić koncepcję przepływów nienaruszalnych i wziąć pod uwagę usługi ekosystemowe wspierane przez wodę, a także związki między klimatem, terytorium i zasobami wód podziemnych tworzonymi przez obieg wody;

32. podkreśla konieczność skupienia uwagi na konkretnych celach i działaniach w ramach programu „Horyzont 2020” służących lepszemu, zrównoważonemu gospodarowaniu zasobami wodnymi i środowiskiem wodnym w UE i krajach z nią sąsiadujących; uważa, że polityka badawcza UE powinna odpowiadać na coraz większe wyzwania wobec gospodarki wodnej na potrzeby rolnictwa, budynków, przemysłu, gospodarstw domowych i oszczędzania wody; w tym kontekście zwraca uwagę na program BONUS na rzecz Morza Bałtyckiego jako przykład dla innych regionów;

33. uważa, że ważne jest wspieranie badań i innowacji dotyczących wody oraz że należy dać impuls do rozwoju europejskich klastrów w tej dziedzinie; wzywa Komisję, państwa członkowskie i inne właściwe zainteresowane podmioty do wsparcia europejskiego partnerstwa innowacyjnego w dziedzinie wody jako skutecznego instrumentu łączenia wysiłków w zakresie wiodących w skali światowej badań naukowych i innowacji oraz likwidacji barier uniemożliwiających szybki transfer wiedzy, najlepszych dostępnych technik i przełomowych rozwiązań technologicznych oraz ich wykorzystanie na rynku, wzywa także do pobudzenia rozwoju wewnętrznego rynku technologii wodnych; podkreśla znaczenie innowacji ekologicznych dla zachowania zasobów wodnych oraz dla różnorodności biologicznej i zrównoważonych ekosystemów; wskazuje na potencjał tworzenia „zielonych” miejsc pracy, opartej o innowacje i wiedzę polityki wodnej, lepszej gospodarki wodnej i oszczędnego gospodarowania wodą; wzywa Komisję do oceny i ilościowego określenia wpływu swoich działań mających na celu wsparcie badań i rozwoju w dziedzinie wody na zatrudnienie;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

Włączenie gospodarki wodnej w główny nurt

34. podkreśla potrzebę zapewnienia większej spójności i lepszego włączenia celów w dziedzinie wody i programu efektywnego gospodarowania zasobami, który zawiera główne założenia oszczędnego gospodarowania wodą, do prawa na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym; wzywa do uwzględnienia pełnej oceny wpływu na zasoby wodne przy opracowywaniu kompleksowych strategii politycznych zarządzania gospodarką, takich jak UE 2020, oraz wspólnej polityki UE, takiej jak ramy wspólnej polityki rolnej i polityki spójności, aby uzyskać tematyczną koncentrację dostępnych środków finansowych na zagadnieniach gospodarowania wodami oraz włączyć kwestię wody we wszystkie dziedziny polityki w celu poprawy jakości wody we wszystkich regionach europejskich;

35. zauważa, że w nowej strategii finansowej UE dotyczącej środków spójności w większym stopniu niż dotychczas powinny zostać uwzględnione inwestycje w infrastrukturę hydrotechniczną;

36. zauważa, że normy, które mają zastosowanie do rolników, są już wysokie i podlegają kontroli; wzywa do wzmocnienia w ramach wspólnej polityki rolnej zasady współzależności w zakresie ochrony środowiska na podstawie istniejących zobowiązań;

Woda i gospodarka

37. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia stosowania zasad „zanieczyszczający płaci” i „użytkownik płaci” za pomocą przejrzystych i skutecznych systemów cenowych wdrożonych we wszystkich sektorach wykorzystujących wodę i służących pełnemu zwrotowi kosztów usług wodnych, w tym kosztów środowiskowych i kosztów związanych z zasobami, zgodnie z ramową dyrektywą wodną; podkreśla jednak konieczność wzięcia pod uwagę kwestii społecznych przy ustalaniu opłat za wodę oraz tego, że czysta woda powinna być dostępna po przystępnej cenie w celu zaspokojenia potrzeb ludzkich; ponadto wzywa Komisję i państwa członkowskie do oceny i skorygowania dotacji szkodliwych dla środowiska wodnego oraz do opracowania i wdrożenia dodatkowych instrumentów gospodarczych w celu ograniczenia działalności szkodliwej dla środowiska oraz zachęcenia do bardziej zrównoważonego korzystania z zasobów wodnych; podkreśla, że ustalanie cen wody powinno odzwierciedlać ekologiczne skutki oczyszczania ścieków; zauważa, że kryzys gospodarczy oraz ograniczenie wydatków publicznych mimo woli politycznej utrudniają władzom lokalnym i regionalnym finansowanie oczyszczalni ścieków szarej wody, wzywa zatem Komisję do zapewnienia odpowiedniego finansowania oczyszczalni ścieków; wzywa Komisję do opracowania strategii internalizacji kosztów zewnętrznych, które powstają w związku ze zużyciem wody, zanieczyszczeniem wody i oczyszczaniem ścieków;

38. jest zdania, że dostępność zasobów wody w przypadku drugiego miejsca zamieszkania jest taka sama jak w przypadku głównego miejsca zamieszkania, stąd wkład w finansowanie sieci wodociągowej musi być równy dla obu miejsc zamieszkania;

39. zachęca państwa członkowskie do wykorzystania możliwości oferowanych przez fundusze strukturalne, Fundusz Spójności i Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz do inwestowania w poprawę lub modernizację istniejącej infrastruktury i technologii pod kątem zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów wodnych;

40. uważa, że zarządzanie zapotrzebowaniem ma kluczowe znaczenie dla zajęcia się problemem niedoboru wody i wzywa do uznania planów zarządzania zapotrzebowaniem na wodę wraz ze środkami po stronie podażowej za ważne kryteria przeznaczenia środków pochodzących z unijnych funduszy strukturalnych i funduszy spójności na sektor wodny lub na działania przewidujące intensywne korzystanie z wody, a także w celu umożliwienia państwom członkowskim wymagania przeprowadzenia oceny zrównoważonego charakteru wód jako warunku zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej wiążącej się z intensywnym korzystaniem wody, takiej jak turystyka masowa lub określone rodzaje rolnictwa;

41. wzywa Komisję, aby zachęcała przedsiębiorstwa do korzystania z bardziej wodooszczędnych materiałów przez wspieranie badań i rozwoju oraz dostarczanie środków z funduszy strukturalnych na obszarach, na których najbardziej brakuje wody;

42. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania środków administracyjnych i poszukiwania zasobów finansowych w celu ułatwienia ludności wiejskiej podłączenia gospodarstw do sieci kanalizacyjnych;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

43. wzywa Komisję i państwa członkowskie do niezwłocznego przyjęcia konkretnych planów wycofania wszystkich dotacji szkodliwych dla środowiska do 2020 r. oraz do informowania o postępach w tym zakresie za pomocą krajowych programów reform;

Woda i społeczeństwo

44. wzywa Komisję, państwa członkowskie i władze regionalne do stymulowania dialogu międzysektorowego i dialogu pomiędzy różnymi podmiotami gospodarczymi i obywatelami w kwestiach związanych z wodą, a także dialogu między władzami a Komisją Petycji, ilekroć zajmuje się ona problemami obywateli europejskich związanymi z kwestią wody, oraz do wspierania pełnego i przejrzystego udziału społeczności lokalnych i zainteresowanych podmiotów wszystkich szczebli w tworzeniu polityki wodnej; zwraca uwagę na znaczenie skutecznego wielopoziomowego systemu zarządzania w dziedzinie wody, który uwzględnia konieczność prowadzenia zintegrowanej gospodarki wodnej na terenach otaczających dorzecza oraz wspiera wymianę najlepszych praktyk;

45. podkreśla, że aby polityka w zakresie gospodarki wodnej była efektywna musi być wdrażana w pobliżu zasobów; wzywa Komisję do uwzględnienia obszarów, na których występują naturalne utrudnienia, takich jak obszary górskie, wyspiarskie i regiony najbardziej oddalone;

46. wzywa do zwiększenia świadomości społeczeństwa oraz jego edukacji w zakresie problematyki wodnej, aby doprowadzić do lepszego zrozumienia powiązań między wodą, ekosystemami, sanitacją, higieną, zdrowiem, bezpieczeństwem żywności, bezpieczeństwem żywnościowym i zapobieganiem klęskom żywiołowym wśród konsumentów, instytucji opieki zdrowotnej oraz twórców polityki i decydentów; zwraca uwagę na priorytetową rolę władz regionalnych i lokalnych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego w kampaniach podnoszenia świadomości i działaniach edukacyjnych; podkreśla, że programy te muszą być skierowane do obywateli ze wszystkich grup wiekowych, zmierzając do lepszego i bardziej wydajnego korzystania z tego wspólnego i koniecznego do życia dobra.

47. podkreśla, że woda i ekosystemy wodne nie znają żadnych granic administracyjnych, a zatem, w miarę możliwości, to właściwe organy mające uprawnienia obejmujące całe dorzecze muszą podejmować wszelkie środki mające na celu ochronę wody i jej ekosystemów oraz ich rozwój w spójny i skoordynowany sposób;

48. ponownie zwraca uwagę, że w RDW przewiduje się koordynację między państwami członkowskimi we wspólnych dorzeczach, w których wykorzystywanie wody może mieć skutki transgraniczne i wzywa państwa członkowskie, których to dotyczy, do prowadzenia regularnej komunikacji i współpracy transgranicznej mającej na celu wdrożenie RDW w odniesieniu do substancji priorytetowych, priorytetowych substancji niebezpiecznych i zanieczyszczeń powodowanych przez składniki nawozowe;

49. stwierdza, że wysokiej jakości woda w kąpieliskach ma wpływ na turystykę; wzywa do objęcia systemem błękitnej flagi wszystkich obszarów kąpielisk w Europie, takich jak rzeki, jeziora, stawy;

50. podkreśla, że koncepcja zrównoważonej turystyki obejmuje ochronę zasobów wodnych; wzywa do zapewnienia podmiotom sektora turystyki, zwłaszcza na obszarach przybrzeżnych i obszarach, na których występują wody geotermalne, szkoleń w zakresie oszczędzania i zrównoważonego użytkowania wody;

51. podkreśla znaczenie wprowadzenia systemów dobrej wody w budynkach i na obszarach publicznych, aby zmniejszać zapotrzebowanie na wodę butelkowaną;

52. zauważa, że od 1988 r. spośród petycji dotyczących skarg środowiskowych skierowanych do Komisji Petycji 601 petycji (Hiszpania: 166, Wielka Brytania: 129, Niemcy: 97, Włochy: 60, Francja: 55, Grecja: 34, Holandia: 16, Portugalia: 16, Irlandia: 12, Polska: 4, Rumunia: 4, Finlandia: 3, Bułgaria: 2, Węgry: 2, Słowenia: 1), czasem z podpisami wielu osób (zob. petycja 0784/2007 z 2036 podpisami), dotyczy jakości i ilości wody w państwach członkowskich; przyznaje, że petycje te świadczą o tym, jak poważnym problemem dla obywateli Unii Europejskiej jest woda;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

53. odnotowuje, że zgodnie z badaniem Eurobarometru z marca 2012 r. 68 % Europejczyków sądzi, że problemy z ilością i jakością wody są poważne, 80 % osób uważa, że zanieczyszczenie chemiczne stanowi zagrożenie dla środowiska wodnego, 62 % respondentów ma wrażenie, że nie otrzymują dostatecznych informacji o problemach związanych z wodami podziemnymi, jeziorami, rzekami i wodami przybrzeżnymi w ich krajach, podczas gdy 67 % jest zdania, że najbardziej efektywnym sposobem przeciwdziałania problemom w dziedzinie wody byłoby podnoszenie świadomości na temat tych problemów, a 73 % obywateli europejskich sądzi, że UE powinna zaproponować dodatkowe działania służące rozwiązaniu problemów w dziedzinie wody w Europie;

Woda i świat

54. z zadowoleniem przyjmuje wczesne osiągnięcie milenijnego celu rozwoju ONZ dotyczącego zrównoważonego dostępu do bezpiecznej wody pitnej; wzywa Komisję, państwa członkowskie i właściwe organy na wszystkich szczeblach do większego zaangażowania, do czynnego udziału w realizacji MCR w zakresie podstawowej sanitacji oraz do uwzględnienia stosownych wyników konferencji w sprawie zrównoważonego rozwoju „Rio+20”, tak aby zagwarantować na warunkach przyjętych przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 2010 r. dostęp do wody pitnej i sanitacji jako podstawowego prawa człowieka, co ma podstawowe znaczenie do pełnego cieszenia się życiem,

55. z zadowoleniem przyjmuje czynny udział Unii Europejskiej w szóstym Światowym Forum Wodnym, które odbyło się w dniach 12–17 marca 2012 r. w Marsylii; wzywa Unię Europejską do dalszego angażowania się w poprawę dostępu do wody na świecie, w szczególności z myślą o siódmym Światowym Forum Wodnym, które odbędzie się w 2015 r. w Korei Południowej;

56. zwraca uwagę, że UE dysponuje bardzo wysokim poziomem wiedzy eksperckiej na temat wody, który powinno się wykorzystać w praktyce w celu osiągnięcia MCR w zakresie podstawowej sanitacji oraz innych celów związanych ze zrównoważonym rozwojem środowiska wodnego; wzywa Komisję do zwrócenia uwagi na dobre praktyki państw trzecich przy wykorzystywaniu zebranej deszczówki oraz wielokrotnym ponownym wykorzystywaniu ścieków, co powinno przyczynić się do zwalczania niedoboru wody, w szczególności podczas suszy; zachęca do pogłębienia współpracy w tym zakresie z państwami trzecimi najbardziej technologicznie zaawansowanymi pod względem wykorzystywania zasobów wodnych;

57. uważa, że należy zwiększyć międzynarodowe ambicje osiągnięcia zrównoważonego korzystania z wód za pomocą zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi oraz efektywniejszego gospodarowania zasobami;

58. zachęca władze lokalne i inne właściwe jednostki do przeznaczenia części pobieranych od użytkowników opłat z tytułu zaopatrzenia w wodę i usług sanitacji na zdecentralizowane środki współpracy; zwraca również uwagę na przyjętą przez niektóre państwa członkowskie zasadę „1 % w ramach solidarności w kwestii wody” jako przykład, który należałoby promować i stosować;

59. wzywa Komisję do przystąpienia w imieniu Unii Europejskiej i państw członkowskich do konwencji ONZ z 1997 r. dotyczącej międzynarodowych cieków wodnych oraz do promowania wejścia w życie zmian do konwencji helsińskiej z 1992 r. o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych, co umożliwi rozszerzenie zakresu tego instrumentu na kraje inne niż jedynie kraje EKG ONZ; wzywa również do zachęcania do powszechniejszej ratyfikacji protokołu „Woda i zdrowie” do konwencji helsińskiej z 1992 r. z myślą o wspieraniu skoordynowanego i sprawiedliwego zarządzania zasobami krajowych i międzynarodowych zbiorników wodnych;

*

* * *

60. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.